

7-TÜRKİYE İLE İSVİÇRE ARASINDA MEDENİ VE TİCARİ MEVATTA ADLİ MÜNASEBETLERİ
TANZİM EDEN MUKAVELENAME

İmza tarihi : 1/Haziran/1933
İmza yeri : Ankara
Kanun layihasının tevdi tarihi : 1/Teşrinevvel/1934
Müzakere tarihi : 23/Haziran/1934
Kabul tarihi : 23/Haziran/1934
Kanun No. : 2534
Resmi Gazete ile neşir ve ilanı : 4/Temmuz/1934
Resmi Gazete sayısı : 2743
Düstur No. : III. Tertip. 15. c. 1303 (521) s.

Türkiye Reisicumhuru ve İsviçre Federal Meclisi,

Türkiye ile İsviçre arasında ticari mevatta adli münasebetleri tanzim etmek maksadıyla buna mütedair bir mukavelaname aktine karar vermişler ve bu bapta murahhasları olmak üzere,

Türkiye Reisicumhuru :

Birinci Sınıf Elçi ve Hariciye Müsteşarı Menemenli Numan Beyefendiye,

İsviçre Federal Meclisi :

İsviçre Konfederasyonunun Türkiye'deki Fevkalade Murahhas ve Orta Elçi Mösyö Henri Martin'i tayin eylemişlerdir.

İşbu murahhaslar, usulüne muvafık ve mutebar görülen selahiyetnamelerini birbirlerine tebliğ ettikten sonra aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır.

I MUHAKEME MASRAFLARINI MÜEMMİN KEFALET AKÇESİ

Madde 1

Türkiye'de veya İsviçre'de ikametgahı bulunan ve diğer taraf mekiminde Akid Devletlerden birinin müddei veya müdahil olan tebaası gerek ecnebi sıfatını haiz olmaları, gerek memleket dahilinde ikametgah veya meskeni bulunmaması dolayısıyla her ne nam altında olursa olsun ne kefalet ve de teminat akçesi vermekle mükellef tutulmayacaktır.

Muhakeme masarifini teminen müddeilerden ve müdahillerden talep edilecek tediye hakkında da aynı kaide caridir.

Madde 2

Gerek birinci madde gerekse davanın ikame olunduğu devletin kanunu mucibince kefalet, teminat akçesinden veya tediye muaf olan müddet veya müdahil aleyhine, Akid Devletlerden biri ülkesinde sadır olan masarifi muhakemeye mahkumiyet kararları diplomasi tarikle yapılacak müracaat üzerine diğer taraf selahiyettar makamı tarafından meccanen lazımüttenfiz kılınacaktır.

Mahkeme Masraflarını bilahare sebit edecek olan mahkeme kararları hakkındada da aynı kaide caridir.

Madde 3

Mahkum olan tarafın bilahare yapacağı müracaatı müstesna olmak üzere muhakeme masarifine müteallik kararlar tafeyn istima olunmadan icranın takip olunduğu memleket mevzuatına tevrika lazımüttenfiz olacaktır.

Felahiyyettar makam tenfiz talebi hakkında karar ita etmek için alteki hususları tetkik ile iktifa edecektir :

a. Mahkumiyet kararının sadır olduğu memleket kanununa göre bu kararın kaziyeyi muhkime halini alıp almadığını,

b. Fıkrai hkmiyeye, matlubinminh devletin lisanında yapılmış ve talip devletin diplomasi veya konsolosluk memuru veya talip veya matlubinminh devletin yeminli bir mütercimi tarafından tasdik edilmiş bir tercümesinin tefrik edilip edilmediği.

İşbu madde ikinci fıkrasının amir bulunduğu şartın ifası için talip devletin selahiyettar makamı tarafından kararın kazaiyeyi muhkime halini aldığını mübeyyin bir beyanname verilmesi kafi gelecektir. Bu makamın selahiyeti talip devlet adliyesinde en yüksek bir memur tarafından tasdik edilecektir. Yukarıdaki gibi tasdik edilmiş beyanname, ikinci fıkra hükmüne tevfikan tercüme edilmek lazımgelir.

Selahiyettar makam tenfiz talebi hakkında karar ita etmek için, aynı zamanda alakadarın da talep etmesi şartiyle ikinci fıkrada münderiç tercüme ve tasdik masarifi miktarını tahmin ve tayin edecektir. Bu masraflar muhakeme masrafları gibi add itibar edilecektir.

II MECCANİ ADLİ MÜZAHERET

Madde 4

Akid Devletlerden birinin tebaası diğerinin arazisinde bu devletin mevzuatına tevfi-ı hareket ederek tebaai mahalliye gibi meccani adli mzaheretten istifade edecektir.

Madde 5

Fakruhal şahadetnamesi müstedinin mutat meskeni veya bu yoksa halen ikamet etmekte olduğu mahal makamata tarafından ita edilmek lazımgelir. Müstedi Akid Devletlerden birinin ülkesinde sakin değilse mensup bulunduğu memleket diplomasi veya konsolosluk memuru tarafından ita edilen bir şahadetname maksadı temine kafi gelecektir.

Müstedi talebin dermeyan olunduğu memlekette sakin deđilse, fakruhal řahadetnamesi, bunun ibraz edileceđi memleket diplomasi veya konsolosluk memuru tarafından, meccanen tasdik edilecektir.

Madde 6

Selahiyetli bir makam fukruhal şahadetnamesini ita etmek için müstedinin mali vaziyeti hakkında diğer devlet makamatından malumat alabilecektir.

Meccani müzaheretli adliye hakkında itayı karara memur olan selahiyettar makam, kendi vezaifi dairesinde diğer devlet makamatı tarafından verilen şahadetname ve malumatı kontrol etmek ve lüzum gördüğü takdirde mütemmim malumatı istemek hakkını muhafaza eder.

III MÜTEKABİL ADLİ MÜZAHERET

Madde 7

Medeni ve ticari mevatta, Akit Devletlerden biri makamatından sadır olup diğer devlet arasında sakın bulunan eşhasa mahsus evrakı adliyenin tebligatı, talip devletin diplomasi veya konsolosluk mümessili tarafından matlubinminh devletin tayin edeceği makama gönderilen talepname üzerine icra edilecektir. İşbu talepnameyle gönderilen varakının sadır olduğu makam, iki tarafın isim ve sıfatları, mürselünileyhin adresi, varakının mahiyeti mezkur bulundacak ve bu matlubunminh makamatın lisanında tanzim edilmiş olmak lazımlıdır. Bu talepnameye tebliği edilecek evrakı adliyenin musaddak bir tercümesi raptolunacaktır.

Kendisine talepname tevdi olunan makam, diplomasi veya konsolosluk mümessiline tebligatın yapıldığını veyahut yapılmasına mani olan hali mübeyyin varakayı gönderecektir. Mahallen ademi selahiyet halinde, mezkur makam talepnameyi re'sen selahiyettar olan makama gönderecek ve keyfiyetten diplomasi veya konsolosluk mümessilini haberdar edecektir.

Madde 8

Tebliğat matlubinminh devletin selahiyettar makamı marifetiyle icra edilecektir. İşbu maddenin 2. fıkrasında mezkur ahval müstesna olmak üzere, mezkur makam, mürselünileyh tebellüğe ama olduğunu beyan ettiği takdirde tebligatı, varakının kendisine Akdi suretinde icra ile iktifa edebilecektir.

Tebliğat, talip makamın müracaatı üzerine matlubunminh makamının mümasil tebligat için mevzuatı dahiliyesinin amir bulunduğu eşkal dairesinde veyahut mevzuatına muhalif düşmediği takdirde bir şekli mahsus veçhile icra edilecektir.

Madde 9

Tebliğatın icra edildiği gerek mürselünileyh tarafından imzalı ve tarihli bir makbuz ile gerekse tebligatın vukuunu, şeklini ve tarihini mübeyyin ve matlubinminh devlet makamından muta bir şehadetname ile ispat edilecektir.

Madde 10

Medeni ve ticari mevatta, Akid Devletlerden birinin adli makamı, mevzuatı kanuniyesine tevfikan diğer devlet selahiyettar makamına istinabe tarikiyle müracaat ederek mezkur makamın kazai selahiyeti dairesinde tahkik muamelelerine veyahut sair adli muamelelere tevessülünü talep edebilecektir.

Talip devletin diplomasi veya konsolosluk mümessili, matlubinminh devletin tayin edeceği makama istinabe varakasını gönderecek ve buna matlubinminh devletin lisanında yapılmış bir tercümesini tefrik edecektir. Bu tercümenin talip devletin diplomasi veya konsolosluk memuru veyahut talip veya matlubunminh devletin yeminli bir mütercimi tarafından tasdiki lazımgelecektir.

Kendisine istinabe varakası gönderilen makam, istinabenin icra edildiğini veyahut icrasına mani olan esbabı mübeyyin vesaiki diplomasi veya konsolosluk memuruna gönderilecektir. Mahalleri ademi selahiyet halinde, mezkur makam, istinabe varakasını re'sen selahiyettar makama gönderecek ve diplomasi ve konsolosluk memurunu keyfiyetten derhal haberdar edecektir.

Madde 11

Kendisine istinabe varakası gönderilen adli makam, kendi memleketi makamatından sadır olan istinabe kararlarının icrasında tatbik ettiği müeyyidelerin aynını istimale mecburdur. Mezkur makam ihtilaf halinde bulunan iki tarafın şahsen isbatı vücut etmeleri mevzuubahis olduğu takdirde bu teyit vasıtalarına müracaata mecbur olmayacaktır.

İstinabenin icrasında takip edilecek usule gelince, mutlubinminh makam kendi memleketi kanunlarını tatbik edecektir. maamafih mezkur makam talip devletin arzusunu is'af yolunda, matlubinminh devletin mevzuatına muhalif olmadıkça kavaidi mahsusaya tevfikana muamele ifa edebilecektir.

Talip makam lakadar tarafın hazır bulunmasını teminen, eğer isterse istinabenin tarih ve mahali icrasından haberdar edilecektir.

Madde 12

Diplomasi veya konsolosluk mümessili tarafından talep edilen bir teliğın veya bir istinabenin icrasından mütevellit bütün müşkülât diplomasi tarikiyle halledilecektir.

Madde 13

Arazisi üzerinde bir tebliğın veya istinabenin icra edildiğı devlet böyle bir mamelenin hakkı hakimeyitini, emniyetini veya intizamı ammesini ihlal eder mahiyette gördüğü takdirde bunu reddedebilir. Bundan başka bir istinabenin icrası, evrakı adliyenin sıhhati tebeyyün eylemediğı veyahut bu icra keyfiyeti matlubinminh devlet arazisinde adli kuvvetin vezaifi cümlesine dahil bulunmadığı takdirde reddedilebilir.

Madde 14

Tebliğatın ve istinabelerin icrasından her ne nam altında olursa olsun masraf ve harç istifa olunmayacaktır.

Maamafih matlubunminh devlet talip devletten :

a. Şahitlere ve ehlihibreye tediye edilen tazminatın,

b. Bir şahidin tav'an ademi icabeti halinde adliye memurunun zaruri madahesinden mütevellit masarifin,

c. Tebligatın veyahut istinabelerin icrasında bir şekli mahsusun muhtemel tatbikinden mütevellit masarifin, iadeten tesviyesini talep etmek hakkını haiz olacaktır.

Madde 15

Akid Devletlerden her biri, diğer devlet arazinde bulunan baasına diplomasi veya konsolosluk mümessilleri vasıtasıyla dorudan doğruya ve kuvvei cebbirey istimal etmeten tebligat icrası senediyetini haiz olacaktır. İşbu maddenin tatbikinde mükülat hasıl olursa, 7. madde ahkamı dairesinde muamele olunacaktır.

IV NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 16

İşbu mukavelename tasdik edilecek ve tasdiknameler mümkün olan en kısa müddet zarfında teati olunacaktır.

Tasdiknamelerin teatisinden bir ay sonra mer'iyet mevkiine girecek ve her zaman fesh edilebilecek olan bu mukavelename feshinden itibaren altı ay müddet hükmünü icra edecektir.

Tasdikanlilmekal murahhaslar işbu mukavelenameyi imza itmişler ve üzerine mühürlerini koymuşlardır.

M. Numan

Henri Martin